

ECOLOGIE

RAPPORTAGE

Aanvullend ecologisch onderzoek

Broekhoek

Heesch

Rapportage aanvullend ecologisch onderzoek

Broekhoek, Heesch

Opdrachtgever

Rho Adviseurs voor leefruimte

Torenallee 20

5617 BC Eindhoven

Rapportnummer

17560.003

Versienummer

D1

Status

Eindrapportage

Datum

5 oktober 2022

Opsteller

Mevrouw J.J.R.M. van den Berg, BSc

Paraaf

A handwritten signature in dark ink, appearing to read "J.J.R.M. van den Berg".

Kwaliteitscontrole

De heer J.N.C.M. Koumans, MSc

Paraaf

A handwritten signature in dark ink, appearing to read "J.N.C.M. Koumans".

DAAROM ECONSULTANCY

KWALITEITSZORG

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

CERTIFICERING

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhand-boek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

BETROUWBAARHEID

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

GELDIGHEID ONDERZOEK

In het algemeen kan gesteld worden dat een onderzoek geldig is voor een periode van 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van het onderzoek opnieuw te toetsen.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING.....	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie	4
3	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK	5
4	ONDERZOEKSMETHODIEK.....	6
	4.1 Huismus.....	6
	4.2 Vleermuizen	6
5	ONDERZOEKSRISULTATEN	8
	5.1 Huismus.....	8
	5.2 Vleermuizen	8
	Vliegroutes	9
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING.....	10
	6.1 Huismus.....	10
	6.2 Vleermuizen	10
7	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN.....	11
8	GERAADPLEEGDE BRONNEN	12

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Rho Adviseurs voor leefruimte opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek aan de Broekhoek te Heesch.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging en naar aanleiding van de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming die Econsultancy in november 2021 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 17560.002, d.d. 3 februari 2022).

Econsultancy is lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 1.350 \text{ m}^2$) ligt aan de Broekhoek, circa 900 meter ten westen van de kern van Heesch. In figuur 2-1 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 2-1. Luchtfoto van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie ligt aan de rand van de bebouwde kom en betreft een bedrijfsgebouw, een eik, een parkeerterrein en een gedeelte van de hellingsbaan van het naastgelegen gezondheidscentrum.

Ten noorden en oosten van de onderzoekslocatie ligt de bebouwde kom, met grenzend aan de onderzoekslocatie de straat de Broekhoek, met aan weerskanten enkele eiken. Ten zuiden van de onderzoekslocatie bevindt zich een bomenrij, met daarachter de Bosschebaan. Verder naar het zuiden bevinden zich een weiland, boschages en bebouwing. Ten westen van de onderzoekslocatie ligt het gezondheidscentrum. Ten noorden bevinden zich woningen en een trafohuisje.

De figuren 2-2 t/m 2-7 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2-2. Zuidelijk deel van de onderzoekslocatie (hellingsbaan en parkeerplaats).

Figuur 2-3. Noordelijk deel van de onderzoekslocatie (bedrijfsgebouw en eik).

Figuur 2-4. De hellingsbaan.

Figuur 2-5. Bedrijfsgebouw, kijkrichting noord.

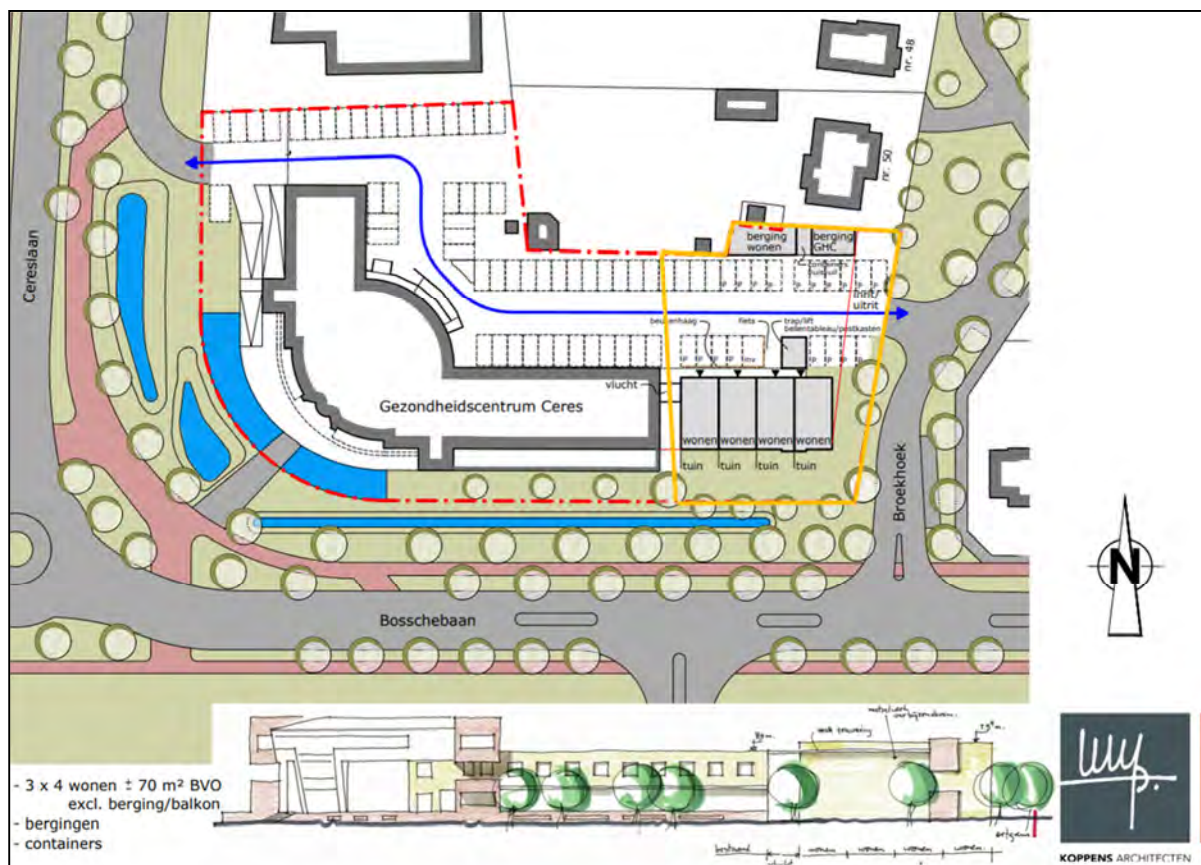
Figuur 2-6. Bedrijfsgebouw, kijkrichting zuidwest.

Figuur 2-7. De Broekhoek, kijkrichting noord.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie

De initiatiefnemer is voornemens de verkeerssituatie te wijzigen en aan de zuidkant woningen te realiseren, parallel aan het bestaande gezondheidscentrum (figuur 2-8). Hierbij zullen het bedrijfsgebouw, de eik en een gedeelte van de hellingsbaan gesloopt gaan worden.

Figuur 2-8. Schets van de toekomstige situatie, met geel omlijnd de onderzoekslocatie (Bron: Koppens Architecten).

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

Uit de quickscan (rapport 17560.002, d.d. 3 februari 2022) blijkt dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming er op sommige punten meer informatie is benodigd:

Op basis van de quickscan Wet natuurbescherming dient voorafgaand aan de werkzaamheden middels aanvullend ecologisch onderzoek duidelijkheid te worden verkregen omtrent de functie van het bedrijfsgebouw voor huismus en vleermuizen.

Ten aanzien van het gezondheidscentrum en het trafohuisje grenzend aan de onderzoekslocatie is mede aanvullend onderzoek benodigd, gezien de toekomstige bebouwing direct naast het gezondheidscentrum en het trafohuisje gerealiseerd gaat worden, waardoor de vrije uitvliegroutes van vleermuizen die een verblijfplaats hebben in het gezondheidscentrum of in het trafohuisje worden belemmerd. Hierdoor bestaat de kans dat de functionaliteit als verblijfplaats verdwijnt en daarmee overtreding van de Wet natuurbescherming plaatsvindt.

Overtredingen ten aanzien van algemene broedvogels kunnen worden voorkomen door te werken buiten het broedseizoen. Indien binnen het broedseizoen gewerkt gaat worden, is een broedvogelinspectie voorafgaand aan de start van de werkzaamheden benodigd en dient de onderzoekslocatie broedvrij gehouden te worden vanaf de start van het broedseizoen tot aan de start van de werkzaamheden. Geadviseerd wordt om ook het snoeiafval buiten het broedseizoen te verwijderen.

Voor beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn overtredingen ten aanzien van de Wet natuurbescherming wegens het ontbreken van geschikt habitat/verblijfsmogelijkheden, op basis van de verspreidingsgegevens, de aanwezigheid van voldoende alternatieve en/of gezien de aard van de ingreep niet aan de orde. Wel dient rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht.

Ten aanzien van Natura 2000-gebieden, het Natuurnetwerk Nederland en beschermde houtopstanden worden geen bezwaren voorzien in de uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden op de onderzoekslocatie.

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

4.1 Huismus

Ten aanzien van de huismus zijn tijdens het broedseizoen twee veldbezoeken uitgevoerd, met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen, in de ochtend. De veldbezoeken vonden plaats op 12 en 28 april 2022. Tijdens de veldbezoeken werd gezocht naar roepende huismussen. Mannetjes huismussen roepen met name in het voorjaar ('s ochtends) vaak vanaf de dakranden/goten waar hun nesten zich bevinden. Bij het aantreffen van roepende mannetjes mag worden aangenomen dat zich onder het betreffende dak één of meerdere nesten bevinden. Tevens werd gedurende de rondes in de ochtend gelet op huismussen die (met nestmateriaal) onder dakpannen of andere nestlocaties verdwijnen. Behalve op de onderzoekslocatie, is ook de directe omgeving onderzocht op de aanwezigheid of geschiktheid van de bebouwing voor huismus. De onderzoeksopzet is conform hetgeen is voorgeschreven in het kennisdocument voor de huismus (BIJ12, versie juni 2022).

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van huismussen gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken was de temperatuur lager dan 7 °C. De windsnelheid was maximaal 3 Beaufort en er was geen sprake van neerslag.

4.2 Vleermuizen

Voor het onderzoek naar vleermuizen zijn in de periode mei tot oktober 2022 in totaal vijf veldbezoeken uitgevoerd. De veldbezoeken zijn in de avond- en ochtenduren uitgevoerd. De inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie januari 2021), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomerverblijfplaats, kraamverblijfplaats en paarverblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Tijdens de veldbezoeken in de avonden op 9 en 29 juni 2022 en in de ochtend op 19 juli 2022 is voornamelijk gelet op uitvliegende, invliegende en/of zwermende vleermuizen. Daarnaast is er ook gelet op foeragerende en passerende vleermuizen. Tijdens de twee veldbezoeken in de paarperiode op 22 augustus en 22 september 2022 is voornamelijk gelet op aanwezigheid van paarverblijfplaatsen. In de periode half augustus - september produceren mannetjes vleermuizen namelijk de meeste sociale geluiden vanuit of vliegend rondom bebouwing om vrouwtjes te lokken.

Alle veldbezoeken zijn uitgevoerd met behulp van een batdetector (bijv. Pettersson D 240x) met opnamemogelijkheid. Een batdetector zet het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasone geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden.

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van vleermuizen gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken was de temperatuur lager dan 12 °C. De windsnelheid was maximaal 2 Beaufort en er was geen sprake van neerslag (tabel 4-2).

Tabel 4-1 bevat een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken.

Tabel 4-1 Onderzoeksinspanning per soortgroep

		februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september
huismus	tijdstip	-		2 x ochtend		-			
	datum			12 en 28 april 2022					
	functie			nestlocaties					
vleermuizen	tijdstip	-			1 x ochtend 2 x avond			2 x avond	
	datum				9 en 29 juni (avond) en 19 juli (ochtend) 2022			22 augustus en 22 september 2022	
	functie				kraam-/zomerverblijfplaats			paar-/baltserverblijfplaats	

Tabel 4-2 Omstandigheden aanvullende onderzoeken vleermuizen

Datum	Temperatuur	Weersomstandigheden
9 juni 2022	13 °C	Droog, helder, 1 Bft
29 juni 2022	19 °C	Droog, half bewolkt, 1 Bft
19 juli 2022	16 °C	Droog, helder, 1 Bft
22 augustus 2022	19 °C	Droog, half bewolkt, 2 Bft
22 september 2022	12 °C	Droog, half bewolkt, 1 Bft

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Huismus

Huismussen nestelen meestal in ruimtes tussen het dak en het dakbeschot. Tijdens het gehele onderzoek zijn er geen huismussen waargenomen in het schoolgebouw, of in de directe omgeving. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan worden uitgesloten dat de te slopen bebouwing op de onderzoekslocatie een vaste rust- of voortplantingsplaats vormt voor de huismus.

5.2 Vleermuizen

Verblijfplaatsen binnen de onderzoekslocatie

Tijdens geen van de veldbezoeken zijn er invliegende, uitvliegende of gevel grijpende vleermuizen waargenomen bij de te slopen bebouwing. Tevens zijn tijdens de paarperiode geen baltende vleermuizen aangetroffen die binding vertoonden met het gebouw op de onderzoekslocatie. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan met voldoende zekerheid worden vastgesteld dat de bebouwing op de onderzoekslocatie geen functie heeft als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Tijdens het veldbezoek op 22 augustus is een aantikkende vleermuis waargenomen bij het raamkozijn van de zuidelijke gevel van de woning aan de Broekhoek 50 (figuur 5-3). Gezien deze woning behouden blijft zijn er geen negatieve effecten aan de orde, mits er geen verlichtingstoename plaatsvindt richting deze verblijfplaats en de directe omgeving, zowel in de bouw- als gebruiksfase.

Figuur 5-1. Waargenomen zomerverblijfplaats van een gewone dwergvleermuis op basis van inventarisatie in het seizoen 2022.

Foerageergebied

Boven het groen ten noordoosten van de onderzoekslocatie (parallel aan de Broekhoek) zijn meermaals foeragerende gewone dwergvleermuizen en laatvliegers waargenomen. Dit groen blijft echter behouden in de toekomstige situatie, waardoor geen negatieve effecten aan de orde zijn als gevolg van de voorgenomen ingreep.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Doordat dergelijke lijnvormige elementen ontbreken op de onderzoekslocatie, worden er geen potentiële vliegroutes verstoord.

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Huismus

De huismus valt onder het beschermingsregime van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. Het is verboden de voortplantings- en rustplaatsen te beschadigen of te vernielen en de nesten mogen niet worden weggenomen.

Gezien de onderzoekslocatie geen beschermde functie heeft voor de huismus is er geen sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de huismus als gevolg van de werkzaamheden. De werkzaamheden kunnen uitgevoerd worden zonder verdere maatregelen te treffen ten aanzien van de huismus.

6.2 Vleermuizen

Alle vleermuissoorten vallen onder het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn en de conventie van Bonn, in de Wet natuurbescherming ondergebracht in artikel 3.5. De verboden handelingen die van toepassing zijn op de vleermuizen betreffen het opzettelijk verstoren, doden of vangen van de dieren en het beschadigen of vernielen van de rust- en voortplantingsplaatsen. Uit het verrichte veldonderzoek naar vleermuizen blijkt dat er geen beschermde functies op de onderzoekslocatie aanwezig zijn. De voorgenomen werkzaamheden zullen daarom niet leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van vleermuizen.

Aan de zuidzijde van de woning ten noorden van de onderzoekslocatie is een zomerverblijfplaats van een gewone dwergvleermuis waargenomen. Deze verblijfplaats zal behouden blijven in de toekomstige situatie, waardoor geen negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van deze verblijfplaats als gevolg van de voorgenomen ingreep, vooropgesteld dat er geen additionele (bouw)verlichting plaatsvindt richting deze verblijfplaats en de directe omgeving, zowel in de bouw- als gebruiksfase. Indien een verlichtingstoename niet te voorkomen is, dienen maatregelen genomen te worden om de toename tot een minimum te beperken door gebruik te maken van aangepaste armaturen, waaronder een aangepaste lampenkap, amberkleurig licht en een naar beneden gerichte lichtpunt.

7 CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Rho Adviseurs voor leefruimte een aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd aan de Broekhoek te Heesch.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging en is uitgevoerd naar aanleiding van de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming die Econsultancy in november 2021 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 17560.002, d.d. 3 februari 2022).

De initiatiefnemer is voornemens de verkeerssituatie te wijzigen en aan de zuidkant woningen te realiseren, parallel aan het bestaande gezondheidscentrum. Hierbij zullen het bedrijfsgebouw, de eik en een gedeelte van de hellingsbaan gesloopt gaan worden.

Functie onderzoekslocatie voor beschermde soorten

Er zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen of andere beschermde functies aangetroffen van de huismus en/of vleermuizen op de onderzoekslocatie.

Conclusie

Econsultancy verwacht dat juridisch gezien er geen overtreding van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming aan de orde is en dat een ontheffing niet noodzakelijk is. Door de voorgenomen werkzaamheden zullen geen nestlocaties of andere beschermde functies van de huismus worden verstoord. Ten aanzien van vleermuizen zijn overtredingen van de Wet natuurbescherming te voorkomen als verblijfplaatsen in de omgeving functioneel en duurzaam behouden blijven. Additionele (bouw)verlichting richting de aangetroffen verblijfplaats aan de zuidzijde van de woning aan de Broekhoek 50 dient te worden voorkomen, zowel in de bouw- als gebruiksfase. Indien een verlichtingstoename niet te voorkomen is dienen maatregelen genomen te worden om de toename tot een minimum te beperken.

Voor algemene zoogdieren en vogels die op de onderzoekslocatie te verwachten zijn, zoals de kauw, houtduif en verschillende soorten muizen, dient rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht en de broedperiode (globaal lopend van maart tot half augustus). Overtredingen ten aanzien van algemene broedvogels kunnen worden voorkomen door te werken buiten het broedseizoen. Indien binnen het broedseizoen gewerkt gaat worden, is een broedvogelinspectie voorafgaand aan de start van de werkzaamheden benodigd.

8 GERAADPLEEGDE BRONNEN

BIJ12 (2017). Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0, juli 2017.

Limpens H., Regelink J. (2017). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Ministerie van Economische Zaken (2016). Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.

Wet natuurbescherming (2022, 5 oktober). Opgehaald van: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2022-10-05>.

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of voortplantingsplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Broedseizoen

Voor het broedseizoen staat in de wet geen vaste periode. De looptijd verschilt per soort en varieert per jaar. Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 augustus.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/NNN hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/NNN, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of voortplantingsplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrend beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is bedoeld om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Een mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Voortplantingsplaats of rustplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kan sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door groepjes vrouwtjes en jongen gebruikt, in de kraamperiode door individuele mannetjes.